

KWESTIONARIUSZ

Samodzielnego Referatu Historycznego Armii Polskiej na Wschodzie dla byłych jeńców - internowanych - więźniów - "zagierników" zesłaneńców w ZSSR.

1.) DANE OSOBISTE:

(Imię, nazwisko, stopień, przydział w 1939 r., wiek, narodowość, wyznanie, stan i zawód cywilny).

Jakub Mikurenda lat 51 kapt. od dnia 15-VI-1922r do ostatniej chwili służyłem

w szeregu Policji Państwowej w Hajew. Nowogrodzkim, wyr. 12. kat. żonaty, 4 dzieci i żona, z cywila bez zawodu - narodowości Polskiej.

2.) DATA I OKOLICZNOŚCI ZAARESZTOWANIA:

Dnia 19 września 1939r. z biorowa

admiratem Policji wraz z pułkowniką władzą przekroczyliśmy granicę na Litwie w miejscowości, byłem w obozie Kalanga-Holkomien, na prawach internowanych. Dnia 11-VI-40r. w czasie okupowania terytorjum Litwy, przez władze rosyjskie, cały obóz przez tą władzę został objęty i wywieziony do obozu w Korielsku.

3.) NAZWA OBOZU:

(nazwa, miejsca przymusowych robót)

Korielsk, przejściowy Murmański

Archangielsk, w Korielsku roboty przymusowe na terenie obozu, bez norm i bez wynagrodzenia. w Korielsku byłem od 14 lipca 1940r. do 15 maja 1941r. dn. 15-5-41r. wywieziono nas na półwysp kolski do Kani. tam robota przymusowa z normami, wyżywienie bardzo złe, robota bez wynagrodzenia.

4.) OPIS OBOZU:

(wielkość i t.p. teren, budynki, warunki mieszkaniowe i higieniczne etc.)

w Korielsku Obóz liczył się jako internowana. teren nie wielki, warunki mieszkalne i higieniczne możliwe, w obozie terenowym wolno było chodzić do woli. Budynki drewniane i murowane, dawny klasztor.

5.) SKŁAD JENCÓW :

1 - więźniów - zesłańców / Skład internowanych był sre-
 (Narodowość, kategoria przestępstw, poziom umysłowy i moralny, wzajem-
 ne stosunki etc.) regarów ok. 3000 a p. oficer-
 rów ok. 1500. Wszyscy narodowości Polskiej
 Srengowi; Policja, randormerja, straż graniczna, rawo-
 dawi wojskowi, przestępstw nie było, poziom umysłowy
 dobry, wrażliwe stosunki wśród swych kolegów
 bardzo dobry -

6.) ZYCIE W OBOZIE :

(w więzieniu i t.p. / Życie w obozie prowadzone było
 (Przebieg przeciętnego dnia, wa- w myśl (programu) rozkład
 runki pracy, normy, wynagrodzenie, którego nie pamiętam, po smia-
 żywienie, ubranie, - życie ko- daniu praca w obozie przymusowa bez norm
 leżeńskie i kulturalne etc.) i bez wynagrodzenia, wyżywienie minimalne,
 ubranie własne, życie koleżeńskie bardzo dobre.
 Przed wyjazdem na pol wysep Kolski, atryma-
 tem 2 pufajki, spodnie, czapke i dresiki nowe.
 Życia kulturalnego Polskiego wcale nie-
 było -

7.) STOSUNEK WŁADZ N.K.W.D. do POLA-
KÓW :

(Sposób badania, tortury, kary, pro- Stosunek władz N.K.W.D. do
 paganda komunistyczna, informacje Polaków, badania odby-
 o Polsce i t.p. waty się kilka razy, w czasie badania ubli-
 zano mi słowami w języku Rosyjskim,
 "Polskaja morda gawary prawdu". Informa-
 cje o Polsce mieliśmy przez radio, natomiast
 od władz N.K.W.D. słyszano się, że Polscy już
 nigdy nie będą -

8.) FONDC LEKARSKA :

(- szpitale, śmiertelność, - wymieniać nazwiska zmarłych).

Fondsi lekarska była dobra, lekarze byli oficerowie Polscy, szpital był na miejscu, rejestr zmarłych prowadzony był przez oficerów, jak sobie przypominałem wypadków śmiertelnych w okresie w Korielsku było 47.

9.) CZY I JAKA BYŁA ŁACZNOŚĆ z KRAJEM I RODZINA :

Łączności z krajem miałem z rodziną żony, natomiast moja żona i dzieci wywiezione do Rosji, po mimo że miałem adres żony i dzieci i pisałem do nich, nie miałem jednak żadnej łączności.

10.) KIEDY ZOSTAŁ ZWOLNIONY I W JAKI SPOSOB DOSTAŁ SIĘ DO ARMII :

Dnia 10 lipca 1941r. z port wyspu Wolskiego nastąpił wyjazd stąd podróżowaliśmy my czterema, a następnie koleją, a 27 lipca 1941r. przyjechaliśmy do st. kol. Włodzimierz, stąd pieszo 48 km. przybyliśmy do Susdalu, umieszczono nas w obozie, dawny klasztor, Dnia 1 sierpnia 1941r. władze Sowieckie ogłosiły nam o zawarcie paktu w sprawie pomocy po między Rządem Polskim a Rosją.

U W A G I :

1.) Jeżeli relacjonista znajdował się w kilku obozach (więzieniach i t. p.), należy o każdym obozie napisać na osobnych kartkach.

2.) Bardzo pożądany jest materiał uzupełniający: szkice sytuacyjne, rysunki, druki, odpisy wyroków skazujących etc.

Stwierdziłem i o tworzeniu armii Polskiej samodzielnej na terenie Rosji - dajmy ciąg na odwrocie.

Jakub Mikusenda kapr.

Podpis relacjonującego:

Salny ciąg do punktu 10 tego

Dnia 21 sierpnia 1941r. w Susdalu ogłoszono nam, że od dnia dzisiejszego nie jesteśmy internowani, a wolni obywatele Państwa Polskiego, w dniu tym ^{i w dalszych dniach} statowo nam było odśpiewać Polskie pieśni kościelne i hymny narodowe, a nawet w czasie marszu śpiewaliśmy pieśni wojskowe Polskie. Następnego dnia obóz nasz był udekurwany Polskimi flagami.

Dnia 24 i 25 sierpnia 1941r. w Susdalu odbyła się Polska komisja lekarsko-wojskowa, na której byłem przyjęty jako zdolny do służby wojskowej. Od tego czasu na terenie tworono już przez Polskich oficerów kompanie wojskowe. Dnia 4 września 41r. wyszliśmy z Susdalu do st. kol. Kłodzkiego skąd pociągami wyjechaliśmy, bez eskorty już jako Polskie wojsko, a 8 września 41r. przyjechaliśmy do Tatarskewa, gdzie przez wojskowe władze zorganizowana 5ta Sywirja i od tego czasu służę w szeregach armii Polskiej.

Podpis: Jahub Mikheenda kapr.